

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/11
KARAR NO : 1984/12

ÖZET : 6831 sayılı yasa'nın değişik 2.maddesinin uygulanmasına ilişkin davanın; ihtilâf 2896 sayılı yasa'nın yürürlüğünden önce doğduğu cihetle İdari Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : Fatma Şaziment Özbakım ve arkadaşları
Davalı : Orman Bakanlığı
Orman Genel Müdürlüğü

K O N U : 1- Davacıların paydaşı buldukları taşınmazlarının;6831 sayılı yasa'nın 1744 sayılı yasa ile değişik 2.maddesi uyarınca orman sınırları dışına çıkarılmamasına ilişkin Orman Kadastro Komisyonu kararının iptali istemiyle davacılar 24-3-1978 günlü dilekçe ile Orman Bakanlığı'na karşı Danıştay'da idari dava açmışlardır.

2- Danıştay 8.Dairesi : 14-4-1978 gününde,1978/1015-3585 sayı ile; 6831 sayılı yasa'nın 1744 sayılı yasa ile değişik 2.maddesinin uygulanmasından doğan anlaşmazlıklara ilişkin davanın Adli Yargı yerlerinin görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

3- Bu kez davacılar, taşınmazlarının orman niteliğinde olup olmadığının tesbiti ile orman sınırları dışına çıkarılmasına karar verilmesi istemiyle 17-7-1978 günlü dilekçe ile Orman Genel Müdürlüğü'ne karşı hukuk davası açmışlardır.

4- Bursa Asliye 4.Hukuk Mahkemesi: 17-7-1979 gününde,1978/737, 1979/667 sayı ile; önceden yapılan tahditte orman sınırları içinde bırakılan yerin bu kez 1744 sayılı yasa uyarınca orman sınırları dışına çıkarılmaması işleminin İdari Yargı yerinde iptalinin istemesi gerektiği gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiştir.

Böylece; tarafları,sebebi ve konusu aynı olan davada Adli ve İdari Yargı yerlerince verilen ve kesin/kesinleşen görevsizlik kararları nedeniyle 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş,davacılar 21-2-1983 tarihli dilekçe ile bu uyuşmazlığın çözümü için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurmuşlar 18-5-1984 günü kayda geçen dilekçeleri,Bursa Asliye 4.Hukuk Hakimliği'nin 18-5-1984 1978/737 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda,Zekâi Özdil,Şerafettin Sehun,Şafak Sancar,Güven Dinçer,Mustafa Şahin ve İlhan Köseoğlu'nun katılmaları ile yazılı dilekçe,9-7-1984 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İlhan Dinçer raporunu ile dosyadaki belgeler ve Yargıtay C.Başsavcılığı'nın davada Adli Yargı yerinde Danıştay Başsavcılığı'nın ise, davada İdari Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki yazılı düşünceleri okunduktan; toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı

Durmuş Ganioglu ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı Mustafa Bumin'in yazılı düşünceler doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Esasa girmeden usule ilişkin bir konu üzerinde kısaca durmak gereklidir.2247 sayılı yasa'nın 14.maddesi; olumsuz görev uyuşmazlığı için Adli veya İdari Yargı yerlerince, tarafları, sebebi ve konusu aynı olan davada ayrı ayrı görevsizlik kararı verilmesini öngörmüştür. Olayda; davacılar İdari Yargı yerinde Orman Bakanlığı'na, Adli Yargı yerinde ise Orman Genel Müdürlüğü'ne karşı dava açmış olmakla her iki yargı yerinde davacılar aynı bulunmakla beraber davalılar ayrı bulunmakta ise de; 6831 sayılı yasa'nın 2896 sayılı yasa ile değişik 2.maddesine göre Tarım ve Orman Bakanlığı ile birlikte Orman Genel Müdürlüğü'ne de husumet tevcih olunacağından ve gerek Adli gerekse İdari Yargı yerinde açılan davalarda davalı olarak anılan makamlar gösterildiğinden 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesindeki koşullar gerçekleşmiş olmakla esasın incelenmesine geçildi:

Dava; davacıların paydaşı buldukları taşınmazın 6831 sayılı yasa'nın 1744 sayılı yasa ile değişik 2.maddesi uyarınca Orman sınırları dışına çıkarılmamasına dair Orman Kadastro Komisyonu kararının iptali istemine ilişkin olup görev uyuşmazlığı bu davada Adli veya İdari Yargı yerlerinin hangisinin görevli olduğu hususundan doğmaktadır.

6831 sayılı yasa'nın 1744 sayılı yasa ile değişik 2.maddesi 2896 sayılı yasa ile değiştirildiğinden ve bu maddenin uygulanmasından doğan anlaşmazlıkların çözümü ile Adli Yargı yerleri görevli kılındığından öncelikle anılan 2.maddenin 2896 sayılı yasa ile yapılan değişiklikten önceki ve sonraki şekline göre görevli yargı yerinin ne olduğunun belirlenmesi, daha sonra 2896 sayılı yasa ile yapılan değişikliğe göre görevli kılınan yargı yerinin görev alanının sınırlarının, başka bir anlatımla olayda anılan değişikliğin uygulanabilirliğinin tesbiti gerekmektedir.

Orman Kadastro Komisyonlarının 6831 sayılı yasa'nın 1744 sayılı yasa ile değişik 2.maddesi uyarınca verecekleri kararların idari nitelikte olduğu tartışmasızdır.

Her ne kadar 6831 sayılı Orman Kanununun 11.maddesinde Orman Kadastro Ekibi ve Komisyonlarınca verilen kararlara karşı kararın tebliğinden itibaren 1 yıl içinde görevli ve yetkili adliye mahkemelerine müracaatla itiraz edilebileceği hükmü yer almış ise de; bu madde ile Orman Kanununun 7-11.maddelerinde belirtilen " Orman Kadastro'su" ilişkin uyuşmazlıkların Adli Yargı'da çözümlenmesinin amaçlandığı kuşkusuzdur. Zira; Orman Kanununun 1744 sayılı kanunla değişik 2.maddesinde düzenlenen orman sınırları dışına karma işi amaç, konu venitelik bakımından Orman Kadastrosu işinden tamamen farklı olup anılan maddenin uygulanabilmesi için bir yerin önceden tahdidinin yapılmış olması ve sinleşen sınırlamaya göre de bu yerin orman sınırları içinde kalmış olması gereklidir. Nitekim 2.Maddenin son fıkrası uyarınca hazırlanarak yürürlüğe konulan " Orman sınırları dışına çıkarılacak yerler hakkında tüzük" ün 31.maddesinde de sınırlaması kesinlikle ormanlardaki düzeltme işleminin 6831 sayılı Orman Kanununun 7.maddesi uyarınca yapılabileceği Orman Kadastrosu niteliğinde olmadığı açıkça ifade edilmiştir.

Bu itibarla; 6831 sayılı Orman Kanununun 1744 sayılı kanunla değişik 2.maddesinden doğan anlaşmazlıkların çözümü idari yargı yerlerine aittir. Esasen Mahkememi süreklilik kazanan kararları da bu doğrultudadır.

Ne varki; hal böyle olmakla birlikte 6831 sayılı Orman Kanununun 2.maddesinin 2896 sayılı kanunun 2.maddesi ile yeniden değiştirilmiş ve değişik şekli ile anılan madde 1-Ocak-1984 gününden itibaren yürürlüğe girmiş ve bu madde ile Orman Kadastro Komisyonlarının bu madde uyarınca verecekleri kararlara karşı bildirim ve ilandan itibaren 60 gün içinde taşınmazın bulunduğu yer adliye mahkemesinde iptal davası açılması öngörülmüş, başka bir ifade ile anılan maddenin uygulanmasından doğan anlaşmazlıkların çözümünde adli yargı yerleri görevli kılınmıştır.

Öleyda dava konusu anlaşmazlık; 6831 sayılı Orman Kanununun 1744 sayılı kanunla değişik 2.maddesinden çıkmakta ve bu madde uyarınca verilen Orman Kadastro Komisyonu kararı yukarıda belirtildiği gibi idari nitelikte bulunmakta ve bu maddenin uygulanmasından doğan davalar şimdiye değin idari yargı yerlerinin görevine girmekte ise de; şu anda yürürlükte olan değişik 2.madde ile bu maddeden doğan anlaşmazlıkların çözümü adli yargı yerlerine bırakıldığına göre, konunun yasal değişikliğe göre ve yeni yasal düzenlemenin ışığı altında incelenmesi gerekmektedir.

6831 sayılı Orman Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bazı maddelerin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin 2896 sayılı kanunla; önceki kanun hükmü uyarınca verilen ve halen idari yargı yerlerinde görülmekte olan davaların adli yargı yerlerine devredileceğine ilişkin herhangi bir geçici madde getirilmemiştir. Aksine, söz konusu kanunun geçici 2.maddesinde bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmasına başlanmış ancak tamamlanmamış, orman sınırları dışına çıkarma işlemlerinin bu kanunla değiştirilen ilgili madde hükümlerine göre orman kadastro komisyonları tarafından tamamlanacağı belirtilmiştir.

Anılan geçici 2.maddeden de anlaşılacağı üzere 2896 sayılı kanunla getirilen düzenlemenin, sadece eski kanun zamanında başlamış olup, tamamlanmamış orman sınırları dışına çıkarma işlemleri için kabul edilmesi zorunludur. Zira yasa koyununun amacı eski kanun zamanında çıkan ve halen idari yargı yerlerinde görülmekte olan dava dosyalarının Adli Yargı yerlerine devri doğrultusunda olsaydı başka bir geçici bir madde ile bu hususta bir düzenleme getirilmesi gerekirdi. Böyle bir düzenleme olmadığına göre, yasa koyucunun amacı doğrultusunda, halen İdari Yargı yerlerinde görülmekte olan davaların aynı yargı yerlerinde görülmesi zorunlu bulunmaktadır. Öte yandan, 6831 sayılı yasa'nın 2896 sayılı yasa ile değişik 2.maddesi ile anılan yasa'nın geçici 2.maddesinin birlik ^{te} ve mütalâası da b aynı sonuca götürmekte, yani geçici 2.madde kapsamına girmeyen, eski yasa zamanında çıkan 2.madde uygulaması ile ilgili ihtilâfların yeni yasa ile getirilen düzenlemeye tabi ol dan eski yasa zamanında olduğu gibi aynı yargı yerinde (idari) bakılması gerekmektedir.

Her ne kadar 6831 sayılı yasa'nın 2869 sayılı yasa ile değişik 2.maddesi, 1 maddenin uygulanmasından doğan anlaşmazlıklara ait davaların adli yargı yerinde görülme yolunda görevle ilgili usule ilişkin bir düzenleme getirmiş ve mahkemelerin görevini belirleyen bu gibi usul kuralları kamu düzenine ilişkin ve yargılamanın her evresinde n ra alınır ise de; anılan düzenleme, adli ve idari yargı yerlerinin genel olarak görevli ni düzenleyen mevzuatta yapılan bir değişikliği içermeyip, istisnai olarak; idari yargı görevine giren bir hususun adli yargı'da çözümlenmesine ilişkin bulunduğundan, gerek a gerekse idari yargı yerlerinin genel olarak görevlerini değiştirmeyip istisnai nitelik

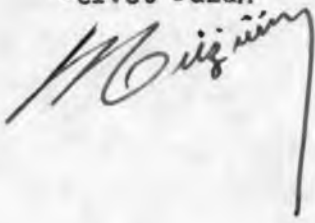
şıdığından, kamu düzenine ilişkin bu kuralın olayına münhasır olarak uygulanmaması gerekir. Bu itibarla, anılan görevle ilgili usuli değişikliğin, olayımızda uygulanma olanağı bulunmamakta ve bu değişiklik dahi, yukarıda belirtilen hususlar muvacehesinde olayda İdari Yargı'nın görevli olduğu olgusunu değiştirmemektedir.

Açıklanan nedenlerle, davada İdari Yargı yeri görevli bulunduğundan Danıştay 8. Dairesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

Bu görüşe Zekâi Özdil, Şerafettin Seyhun ve Güven Dinçer katılmamışlardır.

SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre İdari Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Danıştay 8. Dairesi'nin 14-4-1978 günlü, 1978/1015-3581 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, üyelere Zekâi Özdil, Şerafettin Seyhun ve Güven Dinçer'in karşıoyları ve oyçokluğuyla, 9-7-1984 gününde kesin olarak karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün



Üye
Zekâi Özdil



Üye
Şerafettin Seyhun

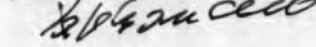


Bu kararın Resmi Gazete'de
yayımlı olduğunu
Başkan



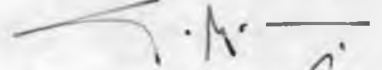
Üye

Safak Sancar



Üye

Güven Dinçer



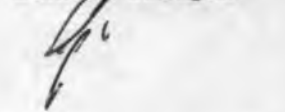
Üye

Mustafa Şahin



Üye

İlhan Köseoğlu



12/7

S.Y.

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/11

KARAR NO : 1984/12

KARSI OY YAZISI

6831 Sayılı Orman Kanununun olay gününde yürürlükte bulunan 1744 sayılı kanunla değişik 2.maddesi hükmüne göre, 15-10-1961 gününden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tamamen kaybetmiş yerler, orman sınırı dışına çıkarılır. Evvelce sınırlaması yapılmış olupta Orman Bakanlığı'nca veya yapılacak başvurular üzerine sözü edilen hükme uymayan sınırlamaların düzeltilmesi Orman Kadastro Komisyonlarınca yapılır.

Uyuşmazlığa konu olan olayda da davacılara ait iken orman sınırı içine alınan taşınmazlar için Orman Kadastro Komisyonunca yapılan inceleme sonunda bunların orman sınırı dışına çıkarılmamasına karar verilmiştir. İşte davacılar bu kararın iptali için dava açmışlardır. Bu gibi davaların Adli Yargı yerinde mi yoksa İdari Yargı yerinde mi görüleceği konusunda bir çok olumsuz görev uyuşmazlığı oluşmuş ve Uyuşmazlık Mahkemesi Orman Kadastro Komisyonlarınca Orman Kadastrosu ile ilişkisi olmayan (orman dışına çıkarma veya çıkarmama) kararının İdari bir işlem olması nedeniyle denetiminin İdari Yargı yerine ait olduğuna karar vermiş ve bu uygulamasını sürdürmüştür.

Hal böyle iken, 1-1-1984 de yürürlüğe giren 2896 sayılı kanunun 2.maddesi ile 6831 sayılı kanunun 2.maddesi tekrar değiştirilerek orman sınırları dışına çıkarma işlemleri hakkında Orman Kadastro Komisyonlarının kararları aleyhine adliye mahkemesinde iptal davası açılabilceği hükmü getirilmiştir. Böylece kanun koyucu bu gibi kararlara karşı İdari Yargı değil, Adli Yargı yerine başvurulabileceğine dair yeni ve açık bir hüküm koymuştur. Bu konuda kurulun çoğunluğu ile azınlığı arasında görüş ayrılığı yoktur. Üzerinde durulacak yön; yeni yasa hükmünün, eski iş ve işlemlere özellikle açılmış davalara uygulanıp uygulanmayacağındadır.

Bilindiği gibi, görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmaz. Bu nedenle yeni bir kanunla kabul edilmiş görev kuralları geçmişe de etkilidir. Yani davanın açıldığı andaki kurallara göre görülmeli olan mahkeme, yeni bir kanunla görevsiz hale gelmişse (davanın açıldığı anda görevsiz olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı ve si gerekir. (Bakınız. Prof. Dr. Baki Kuru, Hukuk Muhakemeleri Usulü, Dördüncü Baskı, 1979 cilt-1, Sahife-217)

Kanun koyucu 2896 sayılı kanunla 6831 sayılı kanunu değiştirirken o kadar İdari Yargı yerinde görülmekte bulunan yukarıda niteliği belirtilmiş uyuşmazlığın o günden sonra Adli Yargı yerinde görülmesini istemiştir. Eğer daha önce İdari Yargı yerinde görülmesine devam edilmesini isteseydi, geçici bir madde ile bunların İdari Yargı yerinde sonuçlandırılması yolunda bir hüküm getirirdi. Böyle bir hüküm getirilmediği

ve kamu düzenine ilişkin bulunan görev kuralları geriye yürüyeceğine ve bundan başka Uyuşmazlık Mahkemesi'nce olayda görevsizlik kararlarının verildiği günlerdeki değil, bu gün yürürlükte bulunan yasa'ya göre görev uyuşmazlığı çözümlendiğine göre, olayda Bursa Asliye 4. Hukuk Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması oyundayız.

Üye
Zekâi Özdil

Üye
Şerafettin Seyhun

Üye
Güven Dinçer.



S.Y.

12/7